

в която циганите разпространяват сред народа онова, което в Италия наричат „старата вяра“ или магьосничеството.

Що се отнася до използвания илюстративен материал, аз съм изключително задължен на д-р Влислоцки³, който има повече непосредствен личен опит в общуването с циганите от всеки друг учен; за помощта на нашия общ приятел д-р Антон Херман, редактор на „Ethnologische Mitteilungen“⁴, от Будапеща, талантлив учен и събирач на ромски фолклор, който беше така любезен да прояви сърдечен интерес към тази книга и да ми окаже голяма подкрепа. Бих прибавил още д-р Фридрих С. Краус⁵ от Виена, чиито трудове върху суеверията и фолклора на южните славяни – любезно предоставени ми от него – съдържат несметно количество материал, като почти всички разглеждани от него въпроси са общи за селското население и ромите, за което има изобилни данни и в други източници. Към това ще добавя и материалите, които аз лично съм събирал сред цигани, врачки и други подобни личности, тъй като, що се отнася до тази книга и нейната главна тема, те носят много обща и сходна информация, не по-малко ценна от знанията за самите цигани, като всеки от тези субекти хвърля светлина върху някой от останалите.

Циганите, както вече казах, са допринесли повече от всяка друга раса или класа на земята за разпространението сред множеството на вярванията във врачуване, магически или подобни цярове, амулети и други дребни магии, които се срещат във фолклора. Всички техни жени твърдят, че притежават свръхестествени сили още от праисторически времена. Чрез упражняване на своята съобразителност те действително са придобили известни умения в разчитането на характери и дори на мисли, което, макар да се отдава на някаква хитрост, съдържа извес-

³ Хайнрих фон Влислоцки (1856–1907) – историк, етнограф, дългогодишен професор във факултета по чужди езици и история в университета в Клуж-Напока, Румъния – *б. пр.*

⁴ „Ethnologische Mitteilungen“ (нем.) – „Етноложки вести“ – *б. пр.*

⁵ Фридрих С. Краус (1859–1938) – австрийски етнограф и фолклорист. Специалист по славянска етнография и фолклор – *б. пр.*